

OKSE-PROTEST:

Flere tusen demonstrerte i går i sentrum av Madrid for avskaffing av tyrefekting. Budskapet på plakatene de bærer er «Tortur er ikke kunst eller kultur». Foto: AFP

Låste seg ute i trusa

En Molde-mann i 20-årene måtte kontakte politiet da han natt til søndag låste seg ute i bare trusa. Det ble en kald affære, og etter flere mislykkede forsøk på å

få tak i husverten, fikk mannen tilbud om å overnatte på politistasjonen i Molde, skriver rbnett.no. Dette tilbudet takket han ja til.

Politiets Sannmøre fikk natt til søndag melding om at det sto en naken og kraftig beruset jente i en rundkjøring i Ørsta sentrum, skriver smp.no. Før politiet rakk å komme til stedet, hadde jenta imidlertid blitt tatt hånd om og forhåpentligvis fått på seg klærne.

Overdoser

To kvinner i slutten av 20-årene ligger på Haukeland etter å ha tatt overdose av det narkotiske stoffet GBL. Kvinnene ble funnet liggende bevisstløse i en groft.

Fengselsledelsen ignorerte legen og satte mannen tilbake på cella. En time senere ble han reddet fra selvmord

HOLDT HEMMELIG: Tromsø-mannen har brukt mye krefter på å hindre at selvmordsforsøket skal bli kjent. Han har det nå etter forholdene bra, tross år med store psykiske og fysiske det, sier han.

Av EIRIK LINAKER BERGLUND og THOR HARALD HENRIKSEN

TROMSØ (VG) Denne mannens selvmordsforsøk i Tromsø fengsel har ført til en protestaksjon blant leger og akademikere over hele landet.

Ved en tilfeldighet ble selvmordsforsøket oppdaget av personalet i Tromsø fengsel, og han ble berget fra å ta sitt eget liv.

– Heldigvis kom jeg tilbake til livet igjen, sier mannen til VG.

Bare en håndfull personer kjenner til hva han har gjennomgått. For første gang forteller han offentlig om det som skjedde.

Mannen i 50-årene har en respektert stilling i Tromsø. Han ble dømt til en relativt

kort fengselsstraff for å ha unnlat å innfri økonomiske forpliktelser, men taklet ikke soningen.

– Jeg følte meg som en kriminell, noe jeg alltid har lovet meg selv og mine nærmeste at jeg skulle gjøre alt for å unngå. Så havnet jeg plutselig der – i fengsel, sier den høyt utdannede mannen til VG.

Selvmordstankene kom raskt.

– Jeg så for meg mulighetene jeg hadde for å ende livet. Helt irrasjonelle tanker slår inn. Du tenker ikke på dem etter deg, teller bare minutter og timer. På grunn av akutt selvmordsfare, ble mannen erklært soningsudyktig av fengselslegen og lagt inn på psykiatrisk sykehus i Tromsø. Tilstanden bedret seg noe, og den akutte selvmordsfaren avblåst.

Fagfolk krever nytt tilsynsorgan

Da behandlingen var avsluttet, ga likevel fengselslegen skriftlig beskjed til fengselet om at mannen fortsatt var midlertidig soningsudyktig og for ustabil til å være i fengsel, med henvisning til råd fra behandlende psykolog og psykiater. Man fryktet at selvmordsplanene ville komme tilbake igjen bak murene.

Sjokkbeskjeden

«Videre soning vil innebære en betydelig fare for at hans helse situasjon blir forverret, langvarig eller permanent», skrev legen til fengselet, som først tok de medisinske rådene til etterretning.

Så kom sjokkbeskjeden

hverken legene, pasienten eller hans kone var forberedt på: Fengselet hadde likevel bestemt at soningen skulle fortsette.

Halvannen time etter utskrivelsen, forsøkte han å ta sitt eget liv på cella, men ble reddet i siste liten.

Tilleggsstraff

Flere titalls helsepersonell og akademikere over hele landet har engasjert seg i saken. De reagerer kraftig på at helsefaglige råd ble tilsidesatt.

– Det er helt uhørt. Hvor ellers i samfunnet aksepterer vi noe sânt? En arbeidsgiver som river i stykker en sykmelding vil ikke kunne slippe unna, påpeker klinikkoverlege Mads Gilbert ved akuttmedisinsk klinikk på Universitetssykehuset Nord-Norge. Gilbert er en av 28 personer

– Ikke kritikkverdigg

TROMSØ (VG) Kriminalomsorgen mener ledelsen ved Tromsø fengsel gjorde alt riktig da tromsømannen ble tilbakeført til soning.

– Denne saken har vært oppe til vurdering i kriminalomsorgens sentrale forvaltning. De fant ikke

noen grunn til å kritisere vedkommende leder, sier assisterende regiondirektør i Kriminalomsorgen region nord, Cato Ivar Frantzen til VG. Førstebeholdning ved Tromsø fengsel, Gunnar Meyer Danielsen sier til VG at de ikke ønsker å kommentere saken.

SJELDNE SMIL: At nordkoreanske soldater smiler når utenlandske fotografer fotografierer dem er sjelden, men disse vinker til og med fra lastebåten de frakter mat i langs Yalu-elven, som følger grensen mellom Sinuiju i Nord-Korea og kinesiske Dandong. Nord-Koreas befolkning er svært fattig, og er helt avhengig av internasjonale hjelpesendinger. Foto: REUTERS

I januar 2009 skal 20-åringen gjentatte ganger ha slått en medelev i hodet med en jernstang, skriver Romerikes Blad. Mannen fra Aurskog-Høland er dømt til 120 dagers fengsel for dette og flere tilfeller av legemsbeskadigelse.

Fakta

- I 2005 tok en innsatt i Tromsø fengsel sitt eget liv. Året etter forsøkte en annen på det samme, men overlevde. I begge tilfellene ble ikke råd fra legene fulgt.
- Fengselslege Kjetil Karlsen påpekte det han mente var kritikkverdigg håndtering av de innsatte fra ledelsens side, noe som førte til en åpen konflikt mellom fengselslegene og ledelsen i fengselet.
- For en måned siden anmeldte Karlsen og 27 andre personer den daværende lederen ved fengselet for dokumentfalsk og grov uforstand i tjenesten, etter selvmordsforsøket.
- Anmeldelsen ble levert Riksadvokaten, som nå vurderer om etterforskning skal igangsettes.

KRITISK: Overlege Mads Gilbert.

påkjenninger. – Hvis jeg med min deltagelse kan bidra til å berge bare ett liv i norske fengsler, føler jeg at det er verd
Foto: EIRIK LINAKER BERGLUND

som forrige måned anmeldte den daværende ledelsen til Riksadvokaten.
Han mener slike situasjoner svekker innsattes rettssikkerhet, og er gambling med liv og helse.
– Innsatte må være sikret at legens råd blir fulgt. Hvis ikke, får de en tilleggsstraff. Den som overprøver en leges vurdering av suicidalrisiko, skal kunne vise til en medisinsk kompetanse som er relativt formidabel, sier Gilbert ironisk.

syn med avgjørelser som følge av uenighet mellom leger og ledelse.
I dag kan leger melde saker inn for Helsetilsynet, mens fengselsledelsen forholder seg til sine overordnede i Kriminalomsorgen. Ingen av partene kan imidlertid gripe inn overfor hverandre.
– Ved selvmordsfare kan det gå for lang tid å avgjøre en sak. Vi trenger et organ som kan tre inn raskt for å

vurdere situasjonen og komme med en konklusjon, sier Svein-Erik Ekeid, pensjonert spesialist i samfunnsmedisin, en av Norges fremste eksperter på området og mangelrådgiver for Europarådet.
Ekeid mener saken er prinsipielt viktig:
– Innsatte er dømt til frihetsberøvelse, ikke til å miste liv og helse.

E-post: eirik.berglund@vg.no

Avvist av Storberget

TROMSØ (VG) Fengselslege Kjetil Karlsen ved Tromsø fengsel har tatt saken opp med justisminister Knut Storberget, som i et personlig brev uttrykker tillit til Kriminalomsorgens håndtering av den. «Fra Kriminalomsorgens sentrale forvaltning har jeg fått opplyst at forholdene ved Tromsø fengsel er vurdert, men at det ikke har

fremkommet opplysninger som gir grunnlag for videre oppfølging av saken. Saken er derfor å anse som avsluttet fra Kriminalomsorgens sentrale forvaltnings side. Jeg er for øvrig kjent med at saken har vært grundig behandlet, og føler meg trygg på at de vurderinger som er foretatt har vært forsvarlige,» skriver Storberget.

Norske jordbær er verdens beste.

Så resten av året leter vi etter verdens nest beste.

Det er ikke sikkert vi er best i absolutt alt her i landet, men vi er i hvert fall best på jordbær! Hemmeligheten ved de norske jordbærene er at de modnes langsomt. Varme dager og kjølige netter med sollys nesten døgnet rundt, fyller bærene med fantastisk smak og sødme; den vi forbinder med smaken av sommer.

Så når det ikke er norske jordbær å få, reiser vi i Bama verden rundt for å finne de som smaker mest mulig som våre hjemlige favoritter. I Alentejo-regionen i Portugal er klimaet i mars og april veldig likt norsk sommer, og jordbærene så nær den norske kvaliteten det går an å komme. Derfor gir vi dem det fineste kvalitetsstempleet vi rår over: Bendit jordbær. Les mer på bama.no

Har skjedd før
Ett år før selvmordsforsøket, tok en annen innsatt livet sitt ved Tromsø fengsel etter at ledelsen tilsidesatte råd fra fengselslegen om overflytting til en bedre egnet afdeling.
En rekke medisinske fagfolk krever nå at det opprettes et nytt, uavhengig organ som kan kvalitetssikre og føre til-